

Wiadomości

Piątek, 9 lutego 2024

46 spotkanie z cyklu „Wieliczka-Wieliczenie” Bis!, a 16-te z serii: „Wielickie rodziny... We dwoje 50 lat i więcej...Barbara i Józef Curyło oraz rodziny: Lelitów, Sitków i ART-KLUB z Wieliczki”

Część A

W ramach spotkań „Wieliczka-Wieliczenie” seria „Wielickie rodziny...We dwoje 50 lat i więcej.” Została zapoczątkowana w 2003 r., Dotychczas prezentowały się małżeństwa z 50. letnim stażem: Anna i Władysław Budkowie, Łucja i Józef Florkowie, Anna i Władysław Grubeccy, Kazimiera i Michał Hajdukowie, Wanda i Wiesław Jasińscy, Julia i Bronisław Kaniowie, Barbara i Józef Krupa, Maria i Edward Malcowie, Ewa i Jan Matzke, Krystyna i Aleksander Okońscy, Urszula i Augustyn Przybyłscy, Anna i Maksymilian Ptasznikowie, Klementyna i Bolesław Piotrowscy, Danuta i Ryszard Podowie, Wiesławy i Józefa Sobór, Zofia i Lech Stochowie, Teresa i Wiesław Strojni, Irena i Czesław Szelągowie, Halina i Franciszek Stachurów, Lucyna i Józef Świetlikowie, Maria i Stanisław Walczakowie, Józefa i Kazimierz Zawadzcy, oraz rodziny: Aniołów, Batków, Bogdów, Cholewów, Czernochów, Dunikowskich, Gallas-Dropińskich, Gołdów, Gubeckich, Gurgulów, Hyszków, Janczewskich, Janiszów, Jurczyńskich, Kasprzyków, Kaszowskich, Konopków, Kozaków, Kozubskich, Krzanowskich, Lachmanów, Lepiarzów, Lorysów, Łuszczkiewiczów, Nawrotów, Pamulów, Pichurów, Pelców, Przychodzkich, Ptaków, Sapińskich, Siodońkiewiczów, Skoczylasów, Surówków, Śmigielskich, Twardoszków, Uhlów, Wiądownickich, Widomskich, Windakiewiczów, Windaków, Woyciechowskich, Wójcików i „Górnice Stare Strzechy”, rodzina absolwentów Liceum Pedagogicznego z Bochni z 1965 r. Relacje z tych spotkań zostały zapisane przez niżej podpisaną w zeszytach z serii „Biblioteczka Wielicka” z lat 2003-2017. Od 2019 r. , gdy były spotkania „Wieliczka-Wieliczenie” Bis!, z serii „Wielickie rodziny...We dwoje 50 lat i więcej”, to informacje o złotych i diamentowych jubilatach były publikowane na łamach „Pulsu Wieliczki”.

8 par - diamentowych godów. Pary, które są razem od 50 lat otrzymały medale „Za długoletnie pożycie małżeńskie” przyznawane przez Prezydenta RP. Uroczystości odbyły się tradycyjnie w Urzędzie Miasta i Gminy Wieliczka w sali Magistrat. Medale „Za długoletnie pożycie małżeńskie” z rąk Artura Koziola Burmistrza Miasta i Gminy Wieliczka otrzymali: Irena i Jacek Batkiewicz, Kazimiera i Ryszard Batko, Ewa i Tadeusz Burliga, Barbara i Józef Stanisława i Marian Dębowski, Curyło, Elżbieta i Jan Dębowski, Urszula i Bogumił Dijuk, Alfreda i Stefan Dubiel, Maria i Ludwik Dudek, Wanda i Szczepan Dziewońscy, Teresa i Adam Gajewy, Zofia i Jan Gonciarczyk, Grażyna i Stanisław Góra, Halina i Edward Hankus, Halina i Aleksander Hartabus, Anna i Tadeusz Hyży, Krystyna i Edward Janus, Cecylia i Ryszard Juras, Albina i Stanisław Kania, Wiesława i Stanisław Kania, Zenobia i Stanisław Kasprzyccy, Józefa i Wiesław Kmita, Jadwiga i Władysław Kominiak, Barbara i Tadeusz Konieczni, Małgorzata i Krzysztof Kozdęba, Barbara i Ryszard Krysa, Wanda i Zbigniew Kubowicz, Józefa i Konstanty Kurek, Maria i Jerzy Leszkiewicz, Małgorzata i Bogdan Majtyka, Krystyna i Józef Mąka, Zofia i Jerzy Nalepa, Danuta i Andrzej Nawalany, Elżbieta i Stanisław Pakuła, Janina i Jan Pamuła, Krystyna i Tadeusz Panczyk, Anna i Wiesław Pichórz, Teresa i Roman Pietras, Barbara i Jan Prasiel, Bogusława i Krzysztof Przetaczek, Krystyna i Władysław Pustelnik, Joanna i Jan Rojkowscy, Janina i Stanisław Sikora, Stanisława i Adam Smęder, Barbara i Stanisław Stachura, Wanda i Andrzej Szałas, Helena i Andrzej Szumny, Ewa i Bolesław Tańcula, Cecylia i Kazimierz Ślęczka, Józefa i Mieczysław Wdowiarz, Wanda i Andrzej Włoch, Anna i Józef Wójcik, Władysława i Władysław Wrona, Danuta i Stefan Załuccy.

Jubileusz diamentowych godów - 60 lat pożycia małżeńskiego obchodzili: Józefa i Mieczysław Nowak, Elżbieta i Józef Stryszowscy, Bronisława i Józef Talapka, Ewa i Stanisław Wink.
(Dane z „Pulsu Wieliczki” numery z czerwca i października 2023 r.)

27 grudnia 2023 r. - 46 spotkanie „Wieliczka-Wieliczanie” Bis! rozpoczęła Jadwiga Duda, prezes Stowarzyszenia „Klub Przyjaciół Wieliczki” (KPW), organizatorka spotkania witając przybyłych a wśród nich prelegentów: Barbarę i Józefa Curyłów, emerytowanych nauczycieli z Wieliczki, którzy razem przeżyli w małżeństwie 50 lat, prof. dr hab. Piotra Chechelskiego i Marta Lelito, członka KPW, Michała Anioła, górnika Kopalni Soli „Wieliczka”, członka KPW, Elżbietę Kalwajtys, prezes Art-Klubu w Wieliczce przez 30 lat. Zapowiedziana w programie Zofia Hankus-Wszolek, emerytowana dyrektor Powiatowej i Miejskiej Biblioteki Publicznej w Wieliczce z prelekcją pt. „Słownik biograficzny wieliczian” w moim opracowaniu” nie przybyła z powodu choroby. Przywitała Mieczysława Janusza Jagłę, prezesa Stowarzyszenia „Miłośników Ziemi Niepołomickiej” wraz z pięcioosobową Kapelą „Żubry Niepołomickie” w składzie: Renata Fudala, Aleksander Hytroś, Halina Ledwożyw, Janusz Taborski, Teresa Urba.

Na stole prezydiálním obok szopki, opłatków zapaliła świecę wigilijną. Na estradę zaprosiła Kapelę z Niepołomic. Maria Gurgul, Aleksandra Pasek, członkinie Zarządu KPW, rozdały przybyłym opłatki. Kapela w towarzystwie choinki zagrała i zaśpiewała kolędę „Wśród nocnej ciszy” wraz z zebranymi na sali (w pozycji na stojąco). Uczestnicy spotkania łamali się opłatkami składając sobie życzenia. Kolejno Kapela... wykonała kolędę pt. „Jezusa narodzonego”.

Jadwiga Duda wraz z Aleksandrą Pasek, v-ce prezes KPW, wręczyły legitymację członkowską KPW nr 118/2023 Elżbiecie Sikorze, radnej Rady Miejskiej w Wieliczce, w roku swoich 50.tych urodzin, a Alojzji Dudek i Justynie Twardosz dyplomy za udział w XVIII kweście na wielickim cmentarzu 1.11.2023 r.

Elżbieta Sikora: „Szanowni Państwo, Pani Prezes serdecznie dziękuję, że mogę dołączyć do grona zacnych osób, przyjaciół Wieliczki. Jestem od urodzenia związana z Wieliczką. Moi przodkowie tu mieszkali. Świętej pamięci tato Wacław Okołołuak, dziadek Piotr prowadził cukiernię - oni budowali wspólnotę Wieliczki. Chciałabym się od Państwa uczyć historii Wieliczki.”

Jadwiga Duda zaprezentowała nowości wydawnicze: miesięczniki bezpłatne z grudnia 2023 r: „Głos Wielicki”, „Puls Wieliczki”, „Panoramę Powiatu Wielickiego”, które zebrani mogli zabrać z sobą; ZESZYTY HISTORYCZNE NR 1 - REPRINT Ryszard Nuskiewicz „Zamach na Hansa Franka Generalnego Gubernatora 29.01.1944”; NR 2 Józef Sawajner („SOKÓŁ”) „W PODZIEMIACH TAJNEJ DTUKARNI”, NR 3 Stanisław Gawęda, Wojciech Gawroński „ZARYS DZIEJÓW SZKOLNICTWA W WIELICZCE” wydane przez Zarząd Powiatowy SPSM (Stowarzyszenia Pomocy Szkole Małopolska) Wieliczka przekazane przez Bohdana Piotrowicza, prezesa SPSM i członka KPW. Gratulujemy i Dziękujemy.

Prowadząca spotkanie poinformowała zebranych, że 12.12.2023 r. zmarł Jerzy Hauschild, lat 75, mieszkaniec byłego Domu Plebiscytowego w Wieliczce przy ul. Krakowskiej, prelegent na 145 spotkaniu „Wieliczka-Wieliczanie” 27.01.2010 r. pt. „Dom Śląski, Plebiscytowy im. Gabriela Narutowicza i jego mieszkańcy” (patrz. Jadwiga Duda, „Biblioteczka Wielicka” zeszyt nr 90 (2010 r.)). Pochowany został na wielickim cmentarzu. Zebrani wspólnie odmówili modlitwy: „Ojcze Nasz..., Zdrowaś Mario...Wieczne odpoczywanie”... prosząc Boga o pokój wieczny dla zmarłego.

Zaprosiła za stół prezydialny Barbarę i Józefa Curyłów, którzy przedstawili swoje wspomnienia pt. „Razem 50 lat przez życie...”

Józef Curyło: „Barbara i Józef Curyłowie - jesteśmy wieliczanami od 53 lat. Urodziliśmy się prawie równocześnie. Ja urodziłem się w 1946 r. w Borzęcinie w powiecie brzeskim. Znamy się dopiero 70 lat. Poznaliśmy się w Borzęcinie, gdy ja szedłem do drugiej klasy szkoły podstawowej. W 1954 r. nastąpiła zmiana kierownika szkoły w Borzęcinie. Starszy kierownik szkoły przeszedł na emeryturę, a przyszedł na to stanowisko pan energiczny z wieloma uzdolnieniami, który był ojcem mojej żony Basi. Do pierwszej klasy zaczęła chodzić taka mała dziewczynka z krótkimi włoskami i z duża kokardą. Wtedy większość dziewcząt chodziła z warkoczykami. Przez siedem lat chodziliśmy do szkoły w Borzęcinie. W siódmej klasie ja się zakochałem w Basi na zabój i ta miłość trwa do dzisiaj - brawa z sali. Oczywiście była to tajemnica. Nikomu się z tego nie zwierzałem. Wiadomo, gdy się ma 14 lat, to człowiek zaczyna poważnie myśleć o życiu. Chodziliśmy ze sobą. Po podstawówce obydwójce poszliśmy do szkoły średniej w Tarnowie. Basia do Liceum Pedagogicznego, a ja do I. Liceum Ogólnokształcącego im. Kazimierza Brodzińskiego. K. Brodziński (1791-1835) urodził się w Królówce, a do szkoły chodził w Tarnowie, gdzie znajdowała się od XVI wieku ufundowana przez hetmana Jana Tarnowskiego Kolonia Akademicka, która przygotowywała do studiów na Uniwersytecie Jagiellońskim. Mole LO kontynuowało tradycje tej szkoły. Parę lat temu byłem na jubileuszu 400. lecia szkoły. Później spotkaliśmy się na Wyższej Szkole Pedagogicznej w Krakowie. Ja byłem dwa lata wyżej, bo po pierwsze żona jest trochę młodsza, a w Liceum Pedagogicznym gdzie się uczyła nauka trwała 5 lat, więc trochę później niż ja skończyła średnią szkołę. Przez pięć lat studiowaliśmy. Przez szkołę średnią i studia - chodziliśmy ze sobą. W 1970 r. gdy skończyłem studia pobraliśmy się. Basia była po trzecim roku studiów. Mieszkała w akademiku. Ja znalazłem pracę jako nauczyciel w Wieliczce. Z tego wynika, że w tym roku mamy 53 lata stażu małżeńskiego i 53 lata pobytu w Wieliczce. Nie jesteśmy już jak to się mówi „ptokami”, ale „krzokami”. Tu w Wieliczce urodziły się nasze dzieci. Na emeryturę przygotowaliśmy sobie domek w Sułkowie, ogródek i tu żyjemy. Trafiłem do Wieliczki, bo w Krakowie nie mogłem znaleźć pracy. W Kuratorium mi tłumaczono, że Kraków jest miastem zamkniętym. Można w nim dostać pracę ale pod warunkiem, że się ma stałe zameldowanie. Pytam co trzeba zrobić, żeby mieć stałe zameldowanie-powiedziano mi, że trzeba mieć stałą pracę. To absurdu owego czasu. Sławomir Mrozek (1930-2013), jeden z najbardziej znanych w świecie pisarzy polskich by tego nie wymyślił. Zresztą nie musiał wymyślać, bo to wszystko miał pod ręką. Przywołuję Mrozka by też urodził się w Borzęcinie. W prawdzie nie był za bardzo związany z rodzinną miejscowością. Od 1970 r. ja zacząłem pracę w Zasadniczej Szkole Górniczej w Wieliczce za dyrektora Leszka Chmiela i w internacie przy ul. Krakowskiej. Uczniowie przyjeżdżali do tej szkoły z bocheńskiego, proszowickiego, miechowskiego, a najdalej to z Czchowa była duża grupa - mieszkali w internacie. Później była to szkoła zawodowa o kierunku elektrycznym i mechanicznym, potem powstało Technikum Mechanicznym w budynku przy ul. Daniłowicza. W 1975 r., kiedy powstał Zespół Szkół Zawodowych, w którym połączyły się wszystkie szkoły zawodowe w

Wieliczce wówczas zacząłem uczyć w szkołach ekonomicznych i handlowych i tak do emerytury. Nie zdążyłem już uczyć w Kampusie Wielickim (tu szkoła przeniosła się 2014 r.) przy ul. J. Piłsudskiego. Basia miała trudniejszą drogę. Zaczęła uczyć w szkole średniej w Krakowie, ale kiedy urodziły się dzieci to wzięła urlop wychowawczy. Tu w Wieliczce nie mieliśmy żadnej rodziny, babci czy dziadka, którzy mogliby nam pomóc w opiece nad dziećmi. Gdy dzieci dorosły by pójść do przedszkola, to Basia zatrudniła się w Wieliczce w przedszkolu nr 2 naprzeciw kościoła pw. św. Klemensa. Następnie, gdy dzieci poszły do szkoły, to ona otrzymała etat bibliotekarki w Szkole Podstawowej nr 3 w Wieliczce i tu dociągnęła do emerytury. Jesteśmy z wykształcenia historykami. Jeśli chodzi o moją pracę. Historii w szkołach średnich zawodowych było raptem dwie godziny przez trzy lat i można był wybrać ten przedmiot do matury. Natomiast w zawodówce była jedna godzina przez dwa lata. Nauczyciel musiał tak postępować, żeby uczniów nie zniechęcać do nauki historii a zachęcić. Drugi kłopot to było, to przechodzenie nauczycieli i uczniów z budynku do budynku. Ekonomiczne szkoły były w rynku tam gdzie dzisiaj jest starostwo (Pałac Przychodzkich), a zawodowe były przy ul Daniłowicza w budynku dawnego sadu grodzkiego, gdzie obecnie siedzibę ma Muzeum Żup Krakowskich Wieliczka. Tyle o mnie.

Chciałbym jeszcze przypomnieć także wydarzenie. Sławomir Mrozek w trzecim tomie swojego „Dziennika” podsumował swoje życie tak: „Kiedy człowiek jest młody próbuje wyprzedzić świat. Potem zaledwie dotrzymuje mu kroku. Aż wreszcie zaczyna być przez świat wyprzedzany.” My jesteśmy już na tym etapie, że przez świat jesteśmy wyprzedzani. Ale żeby nie popaść w zbędny patos i melancholię przytoczę taką zabawną historię nie związaną z naszym małżeństwem ale urządzoną w Borzęcinie Mrozkowi. Sprawa ta jest opisana przez krakowskiego poetę Józefa Barana: „Pod koniec lat 90.tych odbyło się w Krakowie wiele imprez związanych z powrotem Mroźka z siedmioletniego pobytu w Meksyku. J. Baran: „Jedna z imprez zatytułowana „Mroźkoland” została wyreżyserowana w Bożęcinie. Przywieziono na nią kilkunastoma autobusami pół artystycznego Krakowa. Pod kościół ściągnęli też okoliczni mieszkańcy. Byłem i ja. Miejscowy społecznik, leciwy już Edward Adamczyk (urzędnik gminny i świetny mówca) miał główne przemówienie powitalne w stosunku do wielkiego krajana Mroźka: Baran: „Nigdzie indziej tylko tu, na naszej Ziemi Borzęckiej, twej Ziemi Borzęckiej, w naszej wspaniałej świątyni parafialnej powiększyłeś grono rodziny chrześcijańskiej przyjmując chrzest święty. Zobaczyłeś po raz pierwszy światło promieni słonecznych. Pan Edward zapalił się do tego stopnia, że jego żona, niewiasta wielkiej trzeźwości uznała za stosowne ściągnąć męża z nieba na ziemię: „A cegóz ty Edek tak się drzesz”. Ktoś podsunął jej mikrofon, tak że był dobrze słyszana. J. Baran: „Była to mowa na cześć wielkiego krajana i nobilitacja mieszkańców tej ziemi, z której ich rodak, gdy nastrój sięgnął wyżyn okazało się, że odtwórcą laudacji jest sobowtór mistrza. Dla świata artystycznego, który przybył tłumnie i dla dziennikarzy był to epizod z Mroźkowej groteski, a dla mieszkańców Borzęcina i okolic wielka zniewaga, którą pamiętają do dzisiaj. Warto zaznaczyć, że na trybunie pod Borzęckim kościołem przemawiał też krotochwilnie Jan Błoński, a całość wyreżyserował aktor Andrzej Grabowski.

Mysimy się poznali w tej oto szkole, której fotografia jest na okładce książki pt. „Dzieje Borzęcina w zarysie od 1364 roku do 1918 roku”, która napisałem na emeryturze. Ta duża szkoła została zbudowana w 1909 r. i była największą szkołą ludową w całej Galicji. Miała dwanaście sal lekcyjnych i dwa mieszkania dla nauczycieli. Uczęszczało do niej około 400 dzieci. Wzorem szkół miejskich założono w tym budynku: szkołę męską i szkołę żeńską. Każda z nich miała nauczyciela kierującego. Jak przyszedłem do Wieliczki, to w latach 70.tych tu w okolicy były budynki szkolne nieduże, zbudowane w czasach austriackich. Dzisiaj to jest zupełnie inny świat. Dziękuję.”

Barbara Curyło: „Gdy zamieszkaliśmy w Wieliczce, to tu nie mieliśmy żadnej rodziny. Mieliśmy rodzinę w Tarnowie. W wielickim liceum miałam pół etatu. Oprócz tej pracy miałam prace w Krakowie. Z domu wychodziłam ok 13-tej i biegłam na pociąg. Dojeżdżałam do Krakowa na 14.10 na ul. Miechowity do Zespołu Szkół Ekonomicznych nr 3 i tam praca na pół etatu do 20-tej. Po pracy autobusem do dworca, pociągiem do Wieliczki. W domu byłam przed 22-gą. Trzeba było przygotować konspekty na następny dzień. Byłam bardzo wyczerpana. W Wieliczce mieszkała Halina Bałucka, już nieżyjąca, której bardzo dużo zawdzięczam. Bardzo dużo mi pomogła. To była bardzo uczynna osoba.”

Jadwiga Duda zaprosiła przed publiczność Stanisława Dziedzic, prezesa Koła Wieliczka Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej (SZŻAK) bez uprawnień kombatanckich, i Dariusza Tańculę, nauczyciela historii w Powiatowym Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Wieliczce.

Stanisław Dziedzic: „Dzień Dobry Państwu. 19.12.2023 r. byliśmy w Muzeum Armii Krajowej w Krakowie: ja, Jadwiga Duda, Marian Sipióra, Anna i Tadeusz Woźniakowie z KPW na spotkaniu opłatkowym Kół Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej z Okręgu Małopolska. Major Tadeusz Gola wręczał odznaczenia. Do odznaczenia był wyczytany Dariusz Tańcula, nauczyciel historii w Powiatowym Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Wieliczce. Pan Darek nie mógł uczestniczyć w tej uroczystości bo uczył w szkole. Ja je zabrałem jego medal i legitymację i przywiozłem do Wieliczki. Panu Tańculi nadano - Zarząd Główny SZŻ AK w Warszawie - Odznaczenie Pamiątkowe za Zasługi dla SZŻ AK: medal i legitymację nr 3016 wydane przez kapitułę 6.12.2023 r. , a legitymację podpisał p. o. prezes porucznik Komorowski ps. „Antek”. Do Koła SZŻ AK zapraszamy dzieci i wnuki żołnierzy Armii Krajowej, a nade wszystko nauczycieli, bo oni mają przekazywać wiedzę uczniom i od nich wymagać. Miejmy na uwadze to, co Jan Zamoyski powiedział: „Takie będą Rzeczypospolite, jakie ich młodzieży chowanie”.

Dariusz Tańcula: „Dziękuję serdecznie. Bardzo mi miło że to odznaczenie jest mi wręczane w tak miłym towarzystwie, bo wiem że tutaj są ludzie, którym jest bliskie kształtowanie świadomości historycznej wśród ludzi młodych. Biorąc pod uwagę tematykę spotkań „Wieliczka-Wieliczanie”, to są tu ludzie, którzy poświęcają swój prywatny czas na zgłębianie wiedzy o dziejach Wieliczki. Bardzo mi miło że jest tu Pan Józef Curyło, który uczył historii w Zespole Szkół Zawodowych w Wieliczce. Ja uczę historii i filozofii w powiatowym Centrum Kształcenia Ustawicznego i Zawodowego i w Prywatnym Liceum Ogólnokształcącym Ojców Franciszkanów w Wieliczce. Proszę Państwa zawsze gdy mam występować jako członek Koła Wieliczka Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej tej opasce czuję się bardzo niezręcznie, bo urodziłem się wiele lat po II wojnie światowej i nie musiałem walczyć z bronią w rękę. za Ojczyznę. Natomiast ci, którzy byli żołnierzami Armii Krajowej musieli poświęcić zdrowie, czasami życie walcząc z okupantem. Mam świadomość jaki nieprawdopodobny ciężar gatunkowy niesie z sobą ta opaska. Na prośbę Pana Stanisława Dziedzica i jeszcze żyjących w Wieliczce żołnierzy Armii Krajowej zostałem zaproszony by wstąpić do Związku. Uczestnictwo w Związku traktuję jako pewną dodatkową okazję by kształtować patriotyzm u młodzieży w oparciu o etos Armii Krajowej. Miałem okazję organizować wycieczki dla młodzieży z żołnierzami Armii Krajowej. Byliśmy w Warszawie z p. Ryszardem Jakubowskim, powstańcem warszawskim, który pokazywał nam miejsca, gdzie były walki, gdzie były włązy do podziemnych tuneli, w miejscach walk Baonu Partyzanckiego Skała, pod pomniki AKJ, czy na Pola Chwały do Niepołomic. Dziś żołnierzy AK już nie ma a my pamiętamy o nich. W 2024 r. planuję wycieczkę z uczniami do Włoch na miejsc walk II Korpusu Wojska Polskiego w 1944 r. Dziękuję.”

Kapela z Niepołomic zagrała i razem z publicznością zaśpiewano dla Jubilatów Barbary i Józef Curyłów „Sto lat” i pastorałkę „Śliczna Panienska Jezusa powiła”. Publiczność występ nagrodziła brawami. Następnie Kapela... zaśpiewała: pastorałkę pt. „Oj siano, siano...” i kolędę „Cicha noc”.

Prof. dr hab. Piotr Chechelski i Marta Lelito, członek KPW - „Rodzina Lelito - Jan, lat 23 i Stanisław, lat 21 zginęli za Ojczyznę męczeńską śmiercią na Woli Justowskiej 28.07.1943 r.”

Piotr Chechelski: „Bardzo dziękuję Pani Prezes KPW Jadwidze Dudzie, że mam, możliwość przed Państwem wystąpić, ponieważ z Wieliczki pochodziła moja rodzina, między innymi wujkowie, którzy zostali zamordowani przez Niemców w czasie II Wojny Światowej na Woli Justowskiej.

Nasza rodzina pochodziła z Libiąża. Do Krakowa przeniosła się w 1852 r. Moi pradziadkowie Ignacy i Katarzyna zamieszkali tutaj wraz z dziewięciorgiem dzieci. Z czasem rodzeństwo opuszczało dom rodzinny i zakładało swoje rodziny. Część braci zajęła się młynarstwem i handlem zbożem oraz przetworami. Nasza linia rodzinna wywodzi się od Piotra.

Moi dziadkowie (Piotr i Wiktoria) spotkali się na targu w Skawinie. W tamtym czasie rodzice zwykle kojarzyli małżeństwa. Jednak nasz dziadek Piotr zakochał się w babci od pierwszego wejrzenia, a że był uparty doprowadził do ślubu. Rodzice tego wyboru nie zaakceptowali. Na ówczesne czasy był to mezalians. Piotr odszedł zatem od rodziców i przyjechał do Wieliczki, gdzie założył kuźnię, która produkowała maszyny rolnicze i wyroby do kopalni. Dziadkowie spędzili życie w Wieliczce, gdzie wychowywali swoich dziewięcioro dzieci, w tym dwoje moich wujów, którzy zostali rozstrzelani na Woli Justowskiej.

Rok 1943 r. był czasem wielkich prześladowań Polaków w Krakowie i w jego okolicach. Wzmoczona agresja ze strony Niemców wynikała wtedy między innymi ze wzrostu działań ruchu oporu w Generalnej Guberni. 20 kwietnia 1943 r. żołnierze Armii Krajowej, oddziału specjalnego „Osa”-„Kosa 30” dokonali w Krakowie na skrzyżowaniu al. Z. Krasińskiego i ul. Wygoda nieudanego zamachu na Wyższego Dowódcę SS i Policji w Generalnym Gubernatorstwie SS-Obergruppenführera Friedricha Wilhelma Krügera. W odwecie Niemcy przeprowadzili pacyfikacje kilku miejscowości. Tak kolejno 20 czerwca w Krzeczowie zginęło 19 osób, 1 lipca w Kaszowie - 26 osób, 9 lipca w Liskach - 30 osób, 21 lipca w Radwanowicach - 30 osób i 28 lipca na Woli Justowskiej - 23 osoby, a wśród nich moi wujkowie Jan i Stanisław Lelito.

Trzy dni przed pacyfikacją Jan i Stanisław przyjechali z Wieliczki do Krakowa, dokładnie na Wolę Justowską. Tutaj ich starsi bracia Marian i Aleksander oraz moja mama Zofia budowali dom, przy czym mieli im pomóc Jan i Stanisław. Młodszy bracia zakwaterowali się u sąsiadów, obok miejsca budowy. Przedwojenny sierżant z rodziną udostępnił im pokój na poddaszu swojego domu.

O świcie 28 lipca, po trzech dniach ich pobytu na Woli Justowskiej zaczęła się akcja pacyfikacji. Niemcy rozpoczęli od przeszukiwania okolicznych domów. W pokoju, w którym zamieszkiwali moi wujowie znaleziono polską flagę, co było powodem, że stali się oni podejrzani. Domniemywano, że są partyzantami. Zabrano ich na przesłuchanie do stodoły położonej przy łące w centrum Woli Justowskiej. Gromadzono zarówno kobiety, jak i mężczyzn, ale oddzielano ich od siebie. Grupę przesłuchiwaną (około 50-ciu) mężczyzn

zamknięto w stodole, gdzie ich torturowano. Z tej grupy 23 rozstrzelano i pochowano w pobliżu na łące. Wcześniej aresztowanych przeznaczonych do rozstrzelania oznaczano na plecach czarnymi krzyżami.

Po wojnie w 1945 roku ciała ofiar ekshumowano i złożono do trumien, które następnie zawieziono na cmentarz na Salwatorze, gdzie je pochowano. Do dziś na łące rozstrzelań pozostał symboliczny grób. Nasza rodzina prosiła, aby zwłoki Jana Lelito (lat 23) i Stanisława Lelito (lat 21) wydzielono i pochowano osobno na cmentarzu w Wieliczce.

W tym roku minęła 80. rocznica pacyfikacji Woli Justowskiej. 28.07.2023 r. na łące, gdzie Niemcy dokonali egzekucji odprawiona została Msza św. w intencji ofiar. Ceremonia odbyła się przed pomnikiem upamiętniającym zamordowanych, na którym wypisano imiona i nazwiska oraz wiek każdej z 23 osób. Symbolicznie został także wystawiony obraz Matki Bożej Częstochowskiej, który zaraz po egzekucji był zawieszony w stodole przez mieszkańców Woli Justowskiej. Po Mszy św. różne delegacje złożyły wiązanki kwiatów i znicze przed pomnikiem." (Prelegent ilustrował wypowiedź slajdami, między innymi z pogrzebu ofiar w 1945 r.)

Marta Lelito: „Moimi rodzicami byli Franciszek i Maria ze Śmigielskich Lelito. Mój tato był bratem zamordowanych Jana i Stanisława Lelito. Tato pracował z ojcem Piotrem w jego kuźni w Wieliczce. Wytwarzali podkowy i ocyle dla koni pracujących w wielickiej kopalni soli. Dyplom mistrza kowalstwa Piotra Lelito znajduje się w archiwum wielickiej kopalni. To były bardzo trudne czasy - ciężko pracowali. W latach 60. tych tato prowadził firmę transportową dowożąc materiały budowlane na budowę Nowej Huty. Mama opiekowała się trójką dzieci. Mój brat Jacek zachorował przed swoją maturą w maju i zmarł 1.11.1962 r. Siostra skończyła prawo administracyjne. Teraz prowadzi biuro turystyczne. Ja skończyłam prawo na Uniwersytecie Jagiellońskim, potem aplikację, asesurę. Po 40. tu latach pracy w zawodzie notariusza jestem od roku na emeryturze. Przedstawiam Państwu fotografie mojej rodziny z lat 60. tych i zdjęcia grobu rodziny Lelito na wielickim cmentarzu, gdzie są także pochowani Jan i Stanisław Lelito zamordowani na Woli Justowskiej.

Piotr Chechelski: „Uzupełnię. Nasza rodzina w 1852 r. przeniosła się z Libiąża do Krakowa. Było ich dziewięcioro. Rodzina się rozchodziła, a bracia kolejni zajęli się młynarstwem. Były młyny w Golkowicach, na Rżące, Bińcycach?

Moi dziadkowie Piotr i Wiktoria spotkali się na targu w Skawinie. W tamtym czasie rodzice kojarzyli małżeństwa. Był to mezalians. Nasz dziadek Piotr był uparty. Zakochał się w babci od pierwszego wejrzenia. Powiedział to będzie moja żona. Rodzice tego wyboru nie akceptowali. Odszedł od rodziców. Pojechał do Wieliczki, założył kuźnię, która produkowała podkowy dla rolnictwa i kopalni. Dziadkowie żyli długo i szczęśliwie.

Jestem ekonomistą z zawodu i opowiem Państwu na przykładzie rodziny Lelitów jak zmieniają się pokolenia. Pokolenie dziadków: Piotra i Wiktorii miało dziewięć dzieci. Dwoje..... Pokolenie ich wnuków ma tylko osiem dzieci, a prawnuków pięć. Teraz nadzieja w prawnuczkach, których jest osiem. Bardzo dziękuję."

Michał Anioł, górnik Kopalni Soli „Wieliczka” , członek KPW - „Rodzina Sitków - Józef Adolf Sitko (1909-1943) - naczelnik poczty w Koniecpolu, żołnierz AK ps. „Mróz", „Antoni", pierwszy komendant Palcówki Wieliczka-Miasto kryp. „LENA", wieliczaniec".

Józef Adolf Sitko urodził się 12 grudnia 1909 roku w Wieliczce, pod numerem domu 51, gdzie prawdopodobnie jego rodzice wynajmowali mieszkanie.

Był synem Józefa Sitko (seniora), pochodzącego z rodziny chłopskiej z miejscowości Bugaj (dzisiaj to część Koźmic Wielkich). Ojciec juniora był pracownikiem Kopalni Soli w Wieliczce, na stanowisku wozaka (zajmował się transportem poziomym soli). Matką natomiast była Maria z domu Knapik, także pochodząca z rodziny chłopskiej z miejscowości Kamionna koło Bochni. Rodzicami chrzestnymi byli Adolf Scheuring (urzędnik, który pełnił funkcję kasjera urzędu miejskiego i Powiatowej Kasy Oszczędności w Wieliczce) i Franciszka Kolb.

Maria Knapik była drugą żoną Józefa (seniora), który w roku 1902 musiał pochować swoją pierwszą żonę Magdalenę Palińską. Sitkowie wychowywali w tym czasie już trójkę dzieci z poprzedniego małżeństwa Józefa (seniora). Byli to: Stanisław (1897-1942) uczestnik wojny polsko-bolszewickiej, osadnik wojskowy w powiecie stolińskim dzisiaj w Białorusi, przypuszczalnie zamordowany przez nacjonalistów ukraińskich, Helena po mężu Stemler (1899-1980) Helena wyszła za mąż za Mariana Stemlera, a jej szwagier Józef Stemler był

twórcą Macierzy Polskiej, był sądzony w pokazowym procesie szesnastu w Moskwie, rodzina Stemlerów pochodziła z Doliny w dzisiejszej Ukrainie. Była jeszcze córka Stefania (1900-1915), która zmarła na białaczkę.

Kiedy mały Józef miał 2 lata, Sitkowie przenieśli się na nowo wybudowane osiedle, Kolonię Górniczą „Niwa” w Lednicy Dolnej. Pod numerem 32 na ulicy Bartosza Głowackiego, zostało przydzielone mieszkanie Józefowi (seniorowi) przez Zarząd Salinarny. Rodzina się powiększa i rodzą się kolejne dzieci; Franciszek (1911-1940) absolwent gimnazjum w Wieliczce maturę zdał w 1932 r., zginął w wypadku kolejowym, w Bogumiłowicach, , Władysław (1913-1962) żołnierz 20 Pułku Piechoty Armii Kraków, w kampanii wrześniowej ranny strzałą przelotową w brzuch, w czasie okupacji był agronorem we wsi Gręboszów niedaleko Nowego Korczyna, Marian (1914-1985) był orkiestrantem w 3 Pułku Strzelców Podhalańskich w Bielsku, grał na trąbce, po wojnie osiadł w Bielsku-Białej, Janina po mężu Ball (1916-1991) wyszła za Tadeusza Balla rodem z Kokotowa, zamieszkali w Makowie Podhalańskim, potem w Biezanowie, Antoni (1918-1972) był kierowcą karetki pogotowia w Wieliczce i taksówkarzem, mieszkał na ul. Kilińskiego w Wieliczce.

9 lutego 1922 roku, na gruźlicę płuc umiera matka Józefa Adolfa. W wychowywaniu dzieci Józefowi (seniorowi) pomaga jego szwagierka Katarzyna Knapik. Katarzyna była żoną Jana Dudka i matką prof. AGH Władysława Dudka. Rodzina Dudków była bardzo zżyta z rodziną Sitków.

W 1922 roku, Józef senior, żeni się po raz trzeci z Anną Wandas (Kurowską po pierwszym mężu). Małżeństwo to, chyba nie było udane, gdyż zakończyło się rozwodem, a historie rodzinne potwierdzają nieudany związek już niedługo po ślubie. Z tego małżeństwa rodzi się ostatnie dziecko górnika, Helena po mężu Anioł.

W wieku jedenastu lat Józef (junior) rozpoczyna naukę w 7-klasowej Szkole Realnej w Wieliczce, mieszczącej się w budynku na zbiegu ulic Batorego i Rzeźnickiej (dzisiaj Reymonta).

Naukę w pierwszej klasie tej szkoły rozpoczyna w roku szkolnym 1920/21, kiedy dyrektorem szkoły jest Jaworski Aleksander. Światopogląd młodego ucznia kształtują tacy nauczyciele jak

m.in. Chmiel Stefan, Korpala Tadeusz, Młynek Ludwik czy ks. Czaputa Teodor. W czwartym roku nauczania, klasa Józefa jest ukierunkowana w profilu matematyczno-przyrodniczym. W maju 1928 roku Józef zdaje małą maturę.

Od 5 lutego 1929 roku pracuje w charakterze praktykanta na poczcie w Wieliczce.

W latach 1930-1937 odbywa szkolenia wojskowe najpierw w Śremie, w Szkole Podchorążych Rezerwy Piechoty, potem w 16 Pułku Piechoty w Tarnowie (w tym czasie mieszka w Wolbromiu), oraz w 74 Górnośląskim Pułku Piechoty w Lublińcu. Ćwiczenia kończy z opinią dobrego dowódcy plutonu strzeleckiego, w stopniu podporucznika rezerwy.

W roku 1938 Józef pracuje na poczcie w Koniecpolu, będąc jej naczelnikiem. We wspomnieniach pracowników poczty, ukazuje się on jak dobry i miły przełożony.

Po odbyciu kampanii wrześniowej Józef wrócił do Wieliczki. Już w listopadzie 1939 r. wraz z byłymi kolegami z gimnazjum Stanisławem Klimczykiem, Franciszkiem Lembasem i Władysławem Wołkiem włączył się w działalność konspiracyjną.

We współpracy z młodszym kuzynem Władysławem Dudkiem zajmuje się rozprawdaniem beczek z naftą do indywidualnych nabywców, którą to naftę zastąpiła wkrótce sól kamienna z wielickiej kopalni, wymieniana za zboże mąkę lub mięso. Nie wtajemniczając kuzyna Władysława w środowisko konspiracyjne, jednocześnie wysyła go z wiadomościami do kolegów związanych z tą działalnością.

W tym czasie (1941) rodzina Sitków wynajmuje mieszkanie na ul. Lednickiej 86 u Pani Joanny Woźniak. Józef Sitko wraz z kolegami organizuje załóżki Placówki Wieliczka-Miasto (kryptonim „Wilga”, „Lena”) i zostaje jej pierwszym komendantem od roku 1940 do 1941. Posługuje się pseudonimami „Mróz”, „Antonii”, „Jeź”.

Jak wspominał w roku 1992 jego kuzyn Władysław Dudek; „(...)Grupa związana z osobami Stanisława Klimczyka „Giermka”, Józefa Sitko „Mroza”-„Antoniego”, Władysława Wołka-„Potoka” była jednym z ogniw zapoczątkowanej jeszcze na przełomie lat 1939-40 tajnej organizacji „Służba Zwycięstwu Polski” (SZP) i „Organizacji Orla Białego” (OOB) o szerszym zasięgu ogólnopolskim. Inicjatorami wielickich ogniw tych związków mieli być: Stanisław Guzikowski „Żegota” i Franciszek Lembas „Zgrzebniok”.

W drugiej połowie roku 1941 scaliły się one w Związku Walki Zbrojnej (ZWZ). Ostatecznie ukształtował się z nich wielicki batalion „Wilga”. Po powstaniu Armii Krajowej w roku 1942 z wielickiej konspiracji utworzono batalion o kryptonimie „Mrówka”.

(...)Ppor. ZWZ Józef Sitko aresztowany został przez Gestapo w roku 1941 w Krakowie i wywieziony do obozu koncentracyjnego w Oświęcimiu.

Do jego ojca doszła w roku 1943 informacja, że zmarł w tym obozie.”

W akcie zgonu jaki zachował się w Archiwum Muzeum Auschwitz-Birkenau, podano że Józef Sitko zmarł 22 marca 1943 roku, jako przyczynę śmierci podano ropień płucny co zapewne było kłamstwem.

W holu Liceum Ogólnokształcącego im. Jana Matejki zamieszczono tablicę z nazwiskami absolwentów poległych w czasie okupacji. Na tablicy widnieje imię i nazwisko Józefa.

W zbiorach Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej Koło Wieliczka, znajduje się Księga pamiątkowa wręczenia sztandaru II Batalionu Ziemi Wielickiej „Mrówka”, z 1991 roku, w której jest wymieniony Józef Sitko jako pierwszy dowódca, a na kolejnych stronach jako zamordowany w obozie zagłady. Dziękuję za uwagę. ” Prelekcja uzupełniona była slajdami zdjęć rodziny Józefa Adolfa Sitko.

Zapowiadająca występ Kapeli Niepołomice odczytała treść kolędy „Nie było miejsca dla Ciebie”. Kapela zagrała i zaśpiewała pastorałkę z 1843 r. pt. „Dziecino słodka czemu drżysz”.

Elżbieta Kalwajtys, prezes Art-Klubu w Wieliczce przez 30 lat - „Wielicka Grupa Twórców ART-KLUB w latach 1993-2023”:

Witam Państwa bardzo serdecznie. Art-Klub w Wieliczce działa od 1993 r. Założeniem jego powstania była wystawa w Muzeum Żup Krakowskich pt. „Działalność artystyczna wieliczkan”, którą, jako kustosz Muzeum zorganizowałam rok wcześniej. Rozesłałam ankiety do osób, o których wiedziałam, że zajmują się twórczością artystyczną i zaprosiłam je do pokazania swych prac na wystawie w muzeum. Brali w niej udział m.in.: Wojciech Długosz, syn śp. Alfonsa Długosza, twórcy wielickiego Muzeum, abstrakcjonista, Andrzej Pitsch, profesor Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie, a także Stanisław Anioł, tata wcześniejszego prelegenta Michała. Podczas tej wystawy zaczęliśmy planować założenie organizacji zrzeszającej lokalnych artystów. Bezpośrednim bodźcem do powstania grupy było zebranie, na które zaprosił nas dr Józef Duda, Burmistrz Miasta i Gminy Wieliczka. Powiedział nam, że Gmina Wieliczka nawiązała współpracę z miastami partnerskimi Bergkamen w Niemczech i Saint-Andre-lez-Lille we Francji i otwiera się możliwość kontaktów wielickich artystów z artystami tych miast oraz współpracy w formie wystaw i plenerów. W 1993 r. założyliśmy „Grupę Twórców Art-Klub przy Miejskim Domu Kultury „Szytygarówka” w Wieliczce. Ja zostałam prezesem. W 1994 r. po raz pierwszy wystąpiliśmy z dużą wystawą w Bergkamen. Miejscowi artyści w Bergkamen na wzór naszego Art-Klubu założyli grupę twórczą Sohle1 (Poziom Pierwszy), jako że Bergkamen to też było miasteczko górnicze. Nawiązały się kontakty, także osobiste. Organizowaliśmy wspólne plenery połączone z wystawami w Niemczech i w Polsce, także poza Wieliczką, w Dobczycach. Wystawialiśmy również we Francji i na Słowacji.

W Art-Klubie panuje układ demokratyczny, razem decydujemy o wspólnych przedsięwzięciach a równocześnie, nikt nikomu nie narzuca tego co tworzy, jak tworzy, gdzie organizuje swoje wystawy, bo każdy z nas jest indywidualnością. Podstawowym elementem naszej działalności są wystawy organizowane na wiosnę i na jesień w Wielickim Centrum Kultury, naszej siedzibie. Co pięć lat wydajemy katalogi i obchodzimy jubileusze - było ich sześć. Myślę, że mogę być usatysfakcjonowana tym, że Grupa Twórców Art-Klub w Wieliczce trwa już 30 lat, mimo, że z artystami czasami potrzeba dużo cierpliwości. Przyjmujemy do grupy osoby, które tworzą, czasami nawet od lat i mają swój dorobek, na podstawie ich prac, przez demokratyczne głosowanie. Myślę, że istniejemy 30 lat dlatego, ponieważ nasze kontakty są towarzyskie, sympatyczne, tak jak Jadzia powiedziała - rodzinne. Ja się czasami czuję „matką” tej organizacji. Dbam o to, aby nie stosować żadnego przymusu, razem decydujemy o udziale w różnych wydarzeniach. Mam na myśli m.in. aukcje charytatywne, na

Przy okazji mojego wystąpienia, w nawiązaniu do towarzyszącej nam mini- wystawy akwarel śp. Henryka Kozubskiego, chciałabym poruszyć jedną sprawę, która leży mi na sercu. Henryk Kozubski był w dojrzałym wieku jak zaczął swoją przygodę z farbami i malowaniem. Bardzo chciał wstąpić do Art-Klubu ale nie miał odwagi zwrócić się do mnie, chociaż znaliśmy się. Nie był pewien, czy jego akwarele mają jakąś wartość. Zapytał o to kolegę Zbigniewa Wójcika i on o tym nam opowiedział z uśmiechem: „Ja pooglądałem te jego akwarelki, były skromne. Powiedziałem mu, niech Pan maluje, im więcej, to będzie lepiej. 80-letniemu Panu kazałem się uczyć, praktykować.” Gdy Pan Henryk został członkiem Art-Klubu, to wkrótce malowanie stało się jego pasją i autentycznie rozwijał swój warsztat. Na jednej z wystaw Pan Henryk pokazał pejzaż z kościołem św. Sebastiana w Wieliczce, u którego podnóża znajdowały się jakieś dziwne postacie, jakby boginki. Przyglądałam się temu i powiedziałam: „Panie Henryku było by dobrze gdyby Pan w swoich akwarelach poszedł w kierunku poezji, legendy, tak jak robił to Chagall”. Ktoś to podchwycił i nazwał Henryka Kozubskiego „Wielickim Chagallem”. Przyklepiono mu łatkę, która jak plotka, rozprzestrzeniła się w naszej społeczności. Ja protestuję przeciwko takiemu określeniu. Pan Henryk Kozubski wypracował swój własny rozpoznawalny styl i jest niepowtarzalny, a tak go nazywając robi mu się krzywdę. Marc Chagall, światowej sławy artysta pochodzenia żydowskiego, mający obywatelstwo rosyjskie i francuskie, którego malarstwo swobodnie nawiązuje do wielu kierunków w sztuce końca XIX i XX w. m.in. kubizmu, ekspresjonizmu, fowizmu, nazywany też „malarzem aniołów” - to zupełnie inna bajka. Można oczywiście, czerpać wzorce z jego twórczości. Nasz Henryk malował akwarele i one są jego, a tego typu klasyfikacja jest nieuzasadniona, a nawet szkodliwa.

Jako prezes Art-Klubu w Wieliczce dalej trwam na swoim stanowisku. Czasami chętnie oddałabym to kierownictwo, ale nie ma komu przejąć. Młodszy członkowie mają zobowiązania rodzinne, małe dzieci, wnuki, pracę zawodową.

Aktualnie w Zamku Żupnym jest wystawa Jubileuszowa wielickiego Art-Klubu 1993-2023. Z tej okazji został wydany katalog wystawy pt. „Jubileusz 30-lecia Art -Klubu w Wieliczce”. Jestem z tej wystawy dumna, bo jest to przekrój bogatej, zróżnicowanej twórczości jej członków. Wystawę można oglądać do 25 lutego 2024 r. Zapraszam do jej zwiedzenia.

(Jeszcze dopowiem zabawny przypadek dotyczący Państwa Curyłów. Proszę sobie wyobrazić, że ja Panią Barbarę Curyło poznałam wcześniej niż jej mąż, bo już w przedszkolu, w

Maria Gurgul zapraszała uczestników 46 spotkania Wieliczka-Wieliczanie” Bis! do obejrzenia w Zamku Żupnym wystawy artystów Wielickiej Grupy Twórców Art-Klub z okazji 30. lecia działalności.

Jadwiga Duda: „Dodam, że Wielickie Centrum Kultury przy Rynku Górnym 6 dla Art-Klubu na każdą wystawę: WIOSNA, JESIEŃ danego roku wydaje folder z wystawianymi obrazami i imionami i nazwiskami ich twórców. Ty Elu malujesz piękne portrety, na wystawie jest m.in. portret Małgorzaty Międzobrodzkiej, historyk z wielickiego muzeum. Art.-Klub to wizytówka Wieliczki. Życzę Wam długich lat pracy i dalszych sukcesów.

Dziękuję prelegentom dzisiejszego spotkania za wygłoszone prelekcje i wręczam im upominki książkowe i kalendarze na 2024 r. od Burmistrza Miasta i Gminy Wieliczka przygotowane przez Justynę Kozioł z Wydziału Kultury Urzędu Miasta i Gminy Wieliczka. Zapraszam zebranych na kolejne 47 spotkanie z cyklu „Wieliczka-Wieliczanie” Bis! 31. 01. (środa) 2024 r. o godz.16.00 sala „Magistrat” pt. „400 lat (1623-2023) Zakonu Franciszkanów-Reformatów w Wieliczce w służbie Bogu i ludziom ”. Przed spotkaniem o godz.14.30 - zwiedzamy kościół i klasztor Franciszkanów-Reformatów w Wieliczce. Zapraszamy! W styczniu 2024 r. 5.01. (piątek) o godz.8-ej w kościele OO. Franciszkanów-Reformatów w Wieliczce - Msza św. od członkiń KPW w intencji śp. Jerzego Cholewy, brata Jadwigi Dudy, zmarłego 10.09.2023 r.; 6.01. (sobota) przez władze miasta i parafie wielickie organizowany jest Orszak Trzech Króli, a o godz.16.00- sala Magistrat - Spotkanie Opłatkowe i Noworoczne Stowarzyszenia „Klub Przyjaciół Wieliczki” (KPW); 9.01. (wtorek) o godz.10.00-tej - zwiedzamy z przewodnikiem Muzeum Sztuki i Techniki Japońskiej Manggha w Krakowie przy ul. M. Konopnickiej 26; 10.01. (środa) godz.15.15 - Wielickie Centrum Kultury- 12 Zarząd KPW; 11.01. (czwartek) godz.15.00 w Krakowie przy ul. Gołębiej 24 w auli Collegium Novum (I piętro) - wykład prof. dr. hab. Andrzeja Zolla pt. „Wartości konstytucyjne jako fundament społeczeństwa"- zaprasza Stowarzyszenie Absolwentów Uniwersytetu Jagiellońskiego przez Jadwigę Dudę, członka SAUJ; 22.01. (poniedziałek) godz.12.00 - Cmentarz Komunalny w Wieliczce w 161 rocznica (1863-2024) wybuchu Powstania Styczniowego, przed tablicą ku pamięci 23 powstańców styczniowych - składamy kwiaty i znicze, odwiedzamy groby 9 powstańców. Zapisy na wycieczki przyjmuje p. Halina Dyląg tel.600 953 199.

Kapela z Niepołomic na zakończenie spotkania wykonała kolędę „Dzisiaj w Betlejem”, którą wszyscy śpiewali. Wykonano wspólne zdjęcie uczestników 46 spotkania „Wieliczka-

Wieliczanie” Bis! tych którzy wytrwali do końca.

Jadwiga Duda wspomniała, że: 23.07. (niedziela) 2023 r. w Krakowie na Woli Justowskiej przy ul. 28 lipca na „Łączce Męczeństwa” została odprawiona Msza św. w intencji o pokój wieczny dla ofiar pacyfikacji dokonanej tu przez Niemców 28 lipca 1943 r. na mieszkańcach - w 80.tĄ rocznicę tragedii. Msze św. koncelebrowaną odprawili: ksiądz kanonik Roman Łędzki, proboszcza Parafii pw. Najświętszej Marii Panny Królowej Polski na Woli Justowskiej i ks. Mirosław Czaja przy akompaniamencie na organach ks. Kazimierza Wodniaka. U podnóża ołtarza znajdował się obraz Maki Bożej Częstochowskiej, który w dniu 28.07.1943 r. znajdował się w pomieszczeniu jednego z domostw, gdzie odbywały się przesłuchania aresztowanych. Msza św. odbywała się w pobliżu pomnika, na którym wypisane były imiona i nazwiska, lata życia ofiar pacyfikacji: „Angelus Zygmunt lat 26, Domagałowa Stefania lat 37, Dumowa Irena lat 30, Frysowa Regina lat 47, Gaudyn Stefan lat 17, Jakubowski Cezary lat 75, Jendrosz Zygmunt lat 25, Lelito Jan lat 23, Lelito Stanisław lat 21, Lis Stefan lat 32, Malin Adam lat 33, Jakubowska Aniela lat 62, Porębski Edward lat 30, Rybakowa Róża lat 50, Stabik Bronisław lat 31, Salamonowa Jadwiga lat 65, Stramek Józef lat 23, Wewiór Bruno, lat 47, Wójcik Bolesław lat 45, Zdziech Anna lat 29, Zielińska Ludwika lat 60, Zielińska Mareia lat 23, Korbuttowa Ludwika lat 60, Jakubowska Jadwiga lat 57 POLAKOM BESTIALSKO ZAMORDOWANYM PRZEZ NIEMIECKIEGO OKUPANTA W DNIU 28.VII.1943 ROKU RODACY. Kierownik Tomasz Astachów Oddział Muzeum Historycznego Miasta Kraków.” Przy pomniku wartę pełnili żołnierze. Obok pomnika znajdowała się wystawa planszowa obrazująca wydarzenia sprzed 80 lat oraz dokumenty zamordowanych z Instytutu Pamięci Narodowej. Uroczystość prowadziła Marzena Gorzel, przewodnicząca Komisji Kultury Rady Dzielnicy VII Zwierzyniec. Wypowiadali się m.in.: Cecylia Radoń, z-ca dyrektora Oddziału Krakowskiego IPN i Marcin Tataara, Tomasz Astachów, kierownik Oddziału Muzeum Historycznego Miasta Krakowa przy ul. Pomorskiej. Odczytano Apel Pamięci z imionami i nazwiskami zamordowanych tu 26.07.1943 r. Następnie delegacje przed obeliskiem składały kwiaty i znicze. Wśród gości była delegacja Koła Wieliczka Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej ze sztandarem Koła, niesionym przez Stanisława Dziedzica, przewodniczącego bez uprawnień kombatanckich. W poczcie byli Marian Sipióra z KPW i Pani Stanisława. Kwiaty od Stowarzyszenia Klub Przyjaciół Wieliczki” (KPW) złożyli u stóp pomnika: Jadwiga Duda, prezes KPW i Edyta Huziuk, członek. W uroczystości uczestniczyła Marta Lelito z Wieliczki, krewna zamordowanych tu 28.07.1943 r. wieliczkan: braci Lelito Jana lat 23 i Stanisława lat 21, która na wystawę dostarczyła ich fotografie. Po uroczystości osoby wpisywały się do „Księgi Pamiątkowej”.

Oprawę plastyczną spotkania tworzyły dwie choinki udekorowane bombkami i światełkami przez Urząd Miasta i Gminy Wieliczka oraz cztery akwarele pędzla sp. Henryka Kozubskiego, członka Art.-Klub w Wieliczce i KPW przyniesione przez organizatorkę spotkania. W spotkaniu udział wzięło 45 osób: Barbara i Józef Curyło, Janusz B... Ewa...(nazwisko nieczytelne w „Kronice”) Stanisław Dziedzic, Dominik Krysa, Antoni Obrzut, Włodzimierz

Trojanowski, Mieczysław Janusz Jagła i Kapela „Żubry Niepołomickie”: Renata Fudala, Aleksander Hytroś, Halina Ledwożyw, Janusz Taborski, Teresa Urba, z Dariuszem Tańculą, nauczycielem z PCKZiU w Wieliczce, uczennice: Magdalena Bała z klasy (kl.) 5E, Julia Cholewa, Magdalena Grochot, Dominika Kanią z kl. 5G i 26 osób z KPW: Michał Anioł, Filip Banaś, Eugeniusz Bieniek, Grażyna Bieniek, Marta Borowiec, Antoni Cieślik, Stanisława Cygankiewicz, Katarzyna Czubak, Halina Dyląg, Jadwiga Duda, Alojzja Dudek, Maria Gurgul, Krzysztof Kasprzyk, Anna Kisiel, Marta Lelito, Henryka Lembas, Małgorzata Łyżczarz, Jan Matzke, Ewa Nowosielska, Aleksandra Pasek, Halina Pracuch, Elżbieta Sikora, Anna Ślęczka, Justyna Twardosz, Tadeusz Ziobro, Małgorzata Złomek. Przebieg spotkania fotografowali: Antoni Cieślik, Jadwiga Duda, Włodzimierz Trojanowski, Justyna Twardosz.

Po spotkaniu Jadwiga Duda odwiedziła Panią Zofię Hankus-Wszolek i otrzymała od niej zeszyt zawierający 473 imiona i nazwiska, krótkie informacje o nich, które zostały przez nią zebrane w nadziei że zostaną wydane jako książka pt. „Słownik biograficzny wieliczczan”. Dane te niżej podpisana wpisała do komputera i dzięki temu są dostępne dla czytelników facebooku.

Opracowała Jadwiga Duda

Część B

27. 12. (środa) 2023.r. w Wieliczce w Urzędzie Miasta i Gminy Wieliczka, do sali „Magistrat” Stowarzyszenie „Klub Przyjaciół Wieliczki” (KPW), zorganizowało 46 spotkanie z cyklu „Wieliczka-Wieliczenie” Bis!, a 16-te z serii: „Wielickie rodziny... We dwoje 50 lat i więcej...Barbara i Józef Curyło oraz rodziny: Lelitów, Sitków i ART-KLUB z Wieliczki”. Spotkanie było zorganizowane pod patronatem Burmistrza Miasta i Gminy Wieliczka we współpracy z: rodzinami: Curyłów, Lelitów, Sitków, Art.-Klubem w Wieliczce, Kołem Wieliczka Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej, Stowarzyszeniem „Miłośników Ziemi Niepołomickiej”.

W ramach spotkań „Wieliczka-Wieliczenie” seria „Wielickie rodziny...We dwoje 50 lat i więcej.” Została zapoczątkowana w 2003 r.. (...)

27 grudnia 2023 r. - 46 spotkanie „Wieliczka-Wieliczenie” Bis! rozpoczęła Jadwiga Duda, prezes Stowarzyszenia „Klub Przyjaciół Wieliczki” (KPW), organizatorka spotkania witając przybyłych a wśród nich prelegentów: Barbarę i Józefa Curyłów, emerytowanych nauczycieli z Wieliczki, którzy razem przeżyli w małżeństwie 50 lat, prof. dr hab. Piotra Chechelskiego i Marta Lelito, członka KPW, Michała Anioła, górnika Kopalni Soli „Wieliczka”, członka KPW, Elżbietę Kalwajtys, prezes Art-Klubu w Wieliczce przez 30 lat. Zapowiedziana w programie Zofia Hankus-Wszolek, emerytowana dyrektor Powiatowej i Miejskiej Biblioteki Publicznej w Wieliczce z prelekcją pt. „Słownik biograficzny wieliczan” w moim opracowaniu” nie przybyła z powodu choroby. Przywitała Mieczysława Janusza Jagłę, prezesa Stowarzyszenia „Miłośników Ziemi Niepołomickiej” wraz z pięcioosobową Kapelą „Żubry Niepołomickie” w składzie: Renata Fudala, Aleksander Hytroś, Halina Ledwożyw, Janusz Taborski, Teresa Urba. (...)

Po spotkaniu Jadwiga Duda odwiedziła Panią Zofię Hankus-Wszolek i otrzymała od niej zeszyt zawierający 473 imiona i nazwiska, krótkie informacje o nich, które zostały przez nią zebrane w nadziei że zostaną wydane jako książka pt. „Słownik biograficzny wieliczan”. Dane te niżej podpisana wpisała do komputera i dzięki temu są dostępne dla czytelników facebooku.

Zofia Hankus -Wszolek „Słownik Biograficzny wieliczan” zawiera biogramy:

A.1. Agricola Georgius - niemiecki uczonec w „De re metallica” opisał urządzenie w kopalni wielickiej. 2. Ajdukiewicz Tadeusz - malarz batalista ur. w Wieliczce. 3. Akowacz Stefan - legionista. 4. Albert (Albert) - -wójt Krakowa, żupnik wielicki. 5. Aleksandrowicz Julian - lekarz, Armia Krajowa (AK). 6. Alojzy Kosiba - Sługa Boży. 7. Anlauf Stefan Leon - kpt. WP- Charków. 8. Antoni Padewski Św. - zabytki w kopalni i kościołach wielickich. 9. Antoni z Florencji - żupnik wielicki. 10. Antos Władysław - legionista. 11. Aleksandrowicz Teodor art.-malarz - współpracował z Janem Czerneckim z Wieliczki. 12. Aywas Franciszek - burmistrz Wieliczki.

B.13. Barbal Jan - st. przodownik Pol. Państwo. zam. w Miednoje. 14. Badeni Michał - hrabia. 15. Bajorek Antoni - burmistrz Wieliczki. 16. Bała Franciszek - legionista. 17. Banach Stanisław - legionista. 18. Baran Andrzej -ppor. WP. zam. w Kalininie. 19. Baran Jan - ks. Bezpodstawnie aresztowany w 1952 r. 20. Baran Erazm - inżynier górnik, kolekcjoner. 21. Barbara Św. - patronka górników. 22. Bartocha Władysław - AK. 23. Batko Antoni - AK. 24. Batko Józef - dr epidemiolog, 25. Batorski Jan - post. Pol. Państwowej zam. w Miednoje. 26. Baziak Antoni - legionista. 27. Beaupre Jadwiga - lekarz, AK. 28. Beaupre Feliks - wojna polsko-bolszewicka, zginął w Auschwitz. 29. Bednarski Franciszek Władysław Józef - legionista, mjr. WP, zam. w Charkowie. 30. Bathman Seweryn - kupiec, kierownik lecznicy kopalni wielickiej. 31. Bętkowski Nikodem Felicjan - dr medycyny. 32. Bierczyński Tadeusz - dr praw, adwokat, bibliofil. 33. Błądziński Władysław - ks. błogosławiony. 34. Błotnicki Tadeusz - artysta rzeźbiarz. 35. Bochner Mikołaj - przeds. górniczy, żupnik. 36. Boczkowski Feliks - dr med. fizyk salinarny. 37. Bodnicki Józef - mistrz kamieniarski. 38. Bogda Jan -

bednarz, powstaniec styczniowy. 39. Bogda Stefan - legionista, technik-mechanik. 40. Bombała Władysław - legionista, AK. 41. Bonajunta Jan - żupnik wielicki. 42. Bonar Edward - kurator zboru ewang., wiceburmistrz Wieliczki. 43. Bonar Jan - żupnik wielicki, królewski doradca finansowy. 44. Boner Seweryn - żupnik wielicki, bankier królowej Bony i Zygmunta I Starego. 45. Borlach Jan Gottfryd - geometra wielickich saliny. 46. Borzęcki Tomasz - powstaniec styczniowy. 47. Borzymowski Jan - administrator żupy wielickiej. 48. Bożek Franciszek - AK. 49. Bratkowski Roman - artysta-malarz. 50. Braun Jerzy Bronisław - filozof, pisarz, działacz polityczny. 51. Braun Karol - notariusz. 52. Brożek Jan - wybitny prof. nauk ścisłych. 53. Brzan Wiktoria - nauczycielka, tajne nauczanie. 54. Brzeziński -Dunin Jan Piotr Feliks - ppułk. WP. legionista zam. w Miednoje. 55. Budryk Witold - prof. zw. dr hab. 56. Bukowski Jan -malarz, grafik. 57. Bużeński Hieronim - żupnik wielicki.

C.58. Cehak Leon - inż. górniczy, mapy. 59. Celtas Konrad - zwiedzał żupę wielicką. 60. Chełmecki Wojciech - powstaniec styczniowy. 61. Cherchel Michał - ppor. WP, zabity w Charkowie. 62. Chmiel Stefan - pedagog, malarz. 63. Cholewa Józef - legionista. 64. Cholewa Tadeusz - pomoc Żydom. 65. Chromy Dyzma Dominik - działacz niepodległościowy. 66. Chudoba Stanisław - nauczyciel, działacz. 67. Ciepły Władysław - powstaniec styczniowy, sekretarz wielickiego magistratu. 68. Cieślik Mieczysław - nauczyciel, kapitan AK. 69. Cisek Paweł - nauczyciel. 70. Ciupka Józef - legionista, wojna polsko-bolszewicka, zamordowany w Kalininie. 71. Cygan Tadeusz - kpt. WP, AK. 72. Cygankiewicz Jan - legionista. por WP. 73. Cynk Florian Stanisław - artysta-malarz. 74. Czarnik Jan - nauczyciel, legionista, zam. w Katyniu. 75. Cieliński Franciszek - legionista. 76. Czernecki Jan - drukarz. księgarz. 77. Czuma Józef - oficer , cichociemny. 78. Czuma Walerian - legionista, generał WP. 79. Czyżewski Kazimierz Marian - zam. w Katyniu.

D.80. Danek Andrzej ksiądz - proboszcz w Wieliczce. 81. Daniłowicz Jan Mikołaj-h. Sas, podskarbi koronny. 82. Dańda Antoni Jan -ppor. WP, zamordowany w Katyniu. Daraż Tadeusz - ż, AK, Sybirak. 84. Dalen Alfred - ar. rzeźbiarz. 85. Dawidowski Roman- inż. górniczy, prof. AGH. 86. Dąbrowski Jan Henryk - generał Legiony. 87. Dąbrowski Stanisław - zm. w łagrze Słobotow. 88. Decjusz Jan Ludwik - historyk, sekretarz królewski, 89. Decker Karol - autor planów „Regis”. 90. Delamars Jan Ignacy - jezuita, architekt. 91. Dembiński Rawicz Ignacy - powstaniec listopadowy. 92. Dembowski Edward - działacz niepodległościowy. 93. Deryng Emilian - aktor, reżyser. 94. Dettlow Karol - właściciel majątków. 95. Dembowski Klemens - nauczyciel. 96. Dembowski Władysław Józef - dziennikarz. 97. Dietze Julian - zarządca górniczy. 98. Długosz Alfons - artysta-malarz, fotograf. 99. Drda Józef Karol - burmistrz Wieliczki. 100. Drobniać Wojciech, karmelita imię zakonne Albert od Nawiedzenia NMP. 103. Dudek Ludwik - mistrz krawiecki, legionista. 104. Dudek Władysław - żołnierz AK, prof. AGH. 105. Dunajewski Juliusz Antoni - prawnik. 106. Dunikowska Elżbieta-magister farmacji. 107. Dunikowska Janina - kierownik ochronki. 108. Dunikowski Leon -ceramik. 109. Dumkowski Stefan Jan - rotm. posp. rusz. zamordowany w Katyniu. 110. Dydyński Marian herbu Gozdawa. 111. Dyrkacz Karol - nauczyciel. 116. Dziewoński Mieczysław - legionista, handlowiec.

F. 112. Feill Henryk (1881 -1952)- inż. górniczy. 113. Fertsch Jan - Akademia Gornicza. 114. Filipowski Józef - nauczyciel, zamordowany w Katyniu. 115. Fischer Stanisław Ludwik Jan. 117 Fitzke Jan Józef - archeolog, ppor WP zamordowany w Katyniu. 118. Flasiński Franciszek ksiądz- AK, w 1946 r. zastrzelony przez funkcjonariuszy UB. 119. Fontana Baltazar - włoski rzeźbiarz wykonawca kaplicy Morsztynów w kościele św. Klemensa. 120. Friedberg Gwido - adwokat, wiceburmistrz Wieliczki. 121. Friedman Elias Hirs - przedsiębiorca. 122 Fryt Franciszek-stolarz, wielicki cech rzemieślników, 123. Fudali Józef ksiądz -wikary w Wieliczce, Rozpracowywany przez UB, skazany na 13 lat-zmarł w więzieniu.

G.124. Gabryel Jan - aspirant Pol. Państwowej zamordowany w Kalininie (Twer). 125. Gaczoł Włodzimierz - legionista, pomoc Żydom. Sprawiedliwy wśród narodów świata (żona Anna). 126. Gałat Eugeniusz - żołnierz oddziału niepodległościowego. 127. Gałęcki Junosza Kazimierz - Honorowy Obywatel Wieliczki, 128.Gałoński Ludwik - mgr. filologii polskiej. 129. Gałoński Kazimierz - ksiądz prałat, proboszcz Wieliczki. 130. Garbusiński Jan - dr praw, legionista. 131. Garbusiński Stanisław - inż. górniczy, legionista, 132. Garbusiński Tadeusz - dr praw, legionista. 133. Gurgul Władysław - fotograf, wynalazca. 134. Gawęda Stanisław - prof. historii UJ, nauczyciel, 135. Gazek Leon - legionista, 136. Gazek Marian, ksiądz więzień obozów koncentracyjnych,. 137. Gądek Maciej Józef, karmelita bosy. 138. Gąsiorek Stanisław, ks. kapelan Zygmunta Starego, 139. Geramb Louse - naucz. dyr. górniczy. 140. German Marcin - geometra, sztygar. 141 . Gierasz- przywilej lokacji Wieliczki. 142. Gliwa Klotylda - fotograf wielicki. 143. Głowacki Michał Stanisław ksiądz. 144. Gold Marcus. 145. Golian Zygmunt -ks. prałat, proboszcz wielicki. 146. Gołębek Julian - AK. 147. Gołda Franciszek- por. WP, AK.148. Gołda Kazimierz-podp. lotniczy. 149. Gołuchowski Agenor - hrabia, pol. Galicji. 150. Górnicki Łukasz - pisarz pol. proboszcz w kościele św. Klemensa w Wieliczce. 151. Grabowski Ambroży - historyk, wydawca, opisał także Wielickę. 152. Grażyński Michał -działacz polityczny. 153. Grela Józef - pedagog, legionista.154. Grohs Władysław de Rosenburg - proboszcz wielicki, dziekan dekanatu wielickiego. 155. Gross_korczyński de Rosenburg Feliks - działacz niepodległościowy. 156. Grottger Artur - artysta-malarz, przebywał we dworze Larysz Niedzielskich w Śledziejowicach, gdzie malował obrazy. 157. Grzebieniowski Tadeusz -legionista, prof. ang. 158. ks. Grzegorz z Sanoka - proboszcz wiel. 159. Grzybowski Stanisław -sztygar, kier. sped. soli. 160. Grzywacz Stanisław - AK. 161. Guzikowski Stanisław - por. kawalerii WP. żołnierz AK. 162. Gwoździowski Józef Albin -handlowiec, organista.

H.163. Habicht Władysław -powstaniec styczniowy. 164. Haluszka Jan -radca, starosta górniczy. 165. Hałatek Stanisław - ks. kanonik, proboszcz. 166. Hanko- góromistrz, wójt wielicki. 167. Hankus Jakub -rolnik. Obóz Zjed. Młodej Polski. 168. Hejda Juliusz - sztygar salinarny. 169. Hojarczyk Jan -budowniczy miejski. 170. Hojarczyk Jerzy - oficer WP, legionista. 171. Hojnik Adam - legionista, muzyk. 172. ks. Hojoł Józef -poeta działacz

niepodległościowy. 173. Hondius Wilhelm -miedziorytnik, wykonał sztychy planów Marcina Germana dla Wieliczki. 174. Hrdina Alojzy -hutmistrz, wykonał plany i kosztorysy do warzelni soli w Wieliczce. 175. Hrdina Ludwik Emanuel- sztychmistrz w kopalni w Wieliczce. 176. Hyszko Błażej - powstaniec styczniowy. 177. Hyszko Tadeusz-artysta-rzeźbiarz.

I. 178. Iwanowski Rogala Dominik-powstaniec listopadowy. Prawd. zamordowany w Charkowie. 179. Izynbold - lokator i wójt wielicki.

J.180. Jabrecka Zofia -fundatorka kaplicy p. wezwaniem Niepokalanego Serca Marii, 181. Jagielski Józef - burmistrz wielicki.182. Jagielski Stanisław Marian - por. WP. cichociemny AK.183.Jaksa Klemens herbu Gryf -ufundował klasztor Benedyktynek w Staniątkach.184. Jamka Stanisław - legionista, płk WP. 185. Jamka Wincenty - inż. górnik. 186. Jamka Władysław - legionista. ppułk WP. 187. Jan z Wieliczki -teolog, rektor UK. 188. Janton Edward - drukarz. 189. Jarosz Wojciech -wiceburmistrz Wieliczki. 190 Jastrzębski Władysław -artysta-malarz, witrażysta.191. Jedynek Józef -górnik, powstaniec śląski. 192. Jerzmanowski Erazm Józef h. Dołęga. 193. Jeszko - lokacja miasta Wieliczki. 194. Juskiewicz Karol Kazimierz, ppor WP, zamordowany w Katyniu. 195. Juskiewicz Kazimierz - st. sztygar salin.

K.196. Kaczor Jan - legionista. 197. Kaganek Antoni -sztygar w kopalni soli, legionista. 199. Kaliciński Jan-legionista H. Dąbrowskiego. 200. Kallimach Filip-ukrywał się u Grzegorza z Sanoka.201. Kamiński Zdzisław - inż. górnik. 202.Ks. Kania Franciszek z Czarnochowic. 203. Ks. Kapturkiewicz -katecheta w Wieliczce. 204. Karaś Jan - fotograf.205. Karcan Jan-drukarz i wydawca. 206.Karaszewicz Jerzy - artysta-malarz. 207. Kasprzyk Stanisław -właściciel sklepu koilnialnego.208. Kawecki Franciszek - st. radca górniczy. 209. Kawecki Zygmunt - żołnierz AK, prof. zw. naucz. AGH. 210. Karzlik Mieczysław - fizyk, lekarz salinarny. 211. Św. Kinga -patronka górników.213 Klimczyk Antoni- ppor. WP. zamordowany w Katyniu. 214. Klimczyk Stanisław-artysta-malarz, ppor. AK , WiN.215. Klisiewicz Józef-s.post. Pol. Państwowej, legionista, zamordowany w Kalininie. 216. Kluszewski Wojciech - ostatni polski administrator żupy.217. Kluzek Mieczysław - górnik, rzeźbiarz. 218. Koch Wilhelm. 219. Kolasa Edward -powstaniec styczniowy. 220. Kolasa Ludwik. 221Kołomycki Kazimierz - sierż. WP, więzień Tobolska. 223.Komarnicki Jan - kpr WP, legionista, zamordowany w Katyniu. 224. Konopka Franciszek Władysław ksiądz z Czarnochowic. 225. Kapera Feliks - prof. UJ, dyrektor Muzeum Narodowego. 226. Korczak Leopold-nauczyciel, kpt. WP, legionista.227. Kordula Bronisław - por. WP, AK.228. Kordula Władysław - por. WP, AK. 229. Korpala Tadeusz -artysta-malarz, pedagog, pisarz, legionista. 230. Korytowski Mora Zygmunt - inż. górniczy. 231. Kosiba Piotr, Alojzy brat zakonny, kwestarz franciszkański, Sługa Boży. 232. Kosowski Antoni -nauczyciel, publicysta. 233. Koszucki Sebastian -rajca wielicki, syndyk apostolski. 234. Kościuszko Tadeusz-generał, bohater narodowy. 235. Kot Jakub -legionista. 236/ Kotarba Józef -lekarz, ppor. WP zamordowany w Charkowie. 237. Kotula Władysław - inż.

leśnik, rotm. WP. 238. Kowalczyk Jan - nauczyciel ludowy, 239. Kozik Klemens - ppor. WP, zam. Charków. 240. Kozik Stefan -właściciel sklepu, górnik- rzeźbiarz. 241. Krajewski Ludwik -pedagog, prof. szkół średnich. 242. Krempa Józef - st. post. Pol. Państwowej. 244. Krokiewiczowa Apolonia -nauczycielka muzyki. 245. Ks. Krupka Klemens-bakałarz teologii, prof. AK, prepozyt kościołka św. Mikołaja. 246. Ks. Krupka Sebastian - prof. prawa, rektor Akademii Krakowskiej, proboszcz wielicki. 247. Kruszyna Franciszek-nauczyciel, legionista, członek Związku Walki Zbrojnej i AK. 248. Kruszyński Tadeusz -ksiądz, prof. UJ, katecheta w szkole powszechnej oraz realnej w Wieliczce. 249. Ks. Krysa Jakub -jego siostrą była Helena Krysa s. zakonna. 250. Krysa Kazimierz -górnik kopalni wielickiej. 251. Kubicki Ludwik, ppor. WP (podziemie). 252. Kuczkiewicz Emil-sz. zarządca kopalni wielickiej. 253. Kuczkiewicz Karol -adiunkt inspekcji. 254. Kuczkiewicz Stanisław - inżynier górniczy. 255. Kurek Józef - ppor. WP, kpt. AK. 256. Kurtyka Janusz -historyk, mediawista, prezes IPN. 257. Kusion Tadeusz - por. ZWZ, AK. 258. Kutrzeba Józef - st. podst. Policji Państwowej zamordowany w Kalininie (Twerze), 259. Kwapien Zbigniew - ppor. WP, AK. 260. Kwaśniewski Tadeusz -mgr prawa, działacz niepodległościowy w „Zbrojna Organizacja Harcerska”, poeta. 261. Kwaśny Józef -post. Pol. P. zamordowany w Miednoje.

L. 262. Lang Michał - wójt wielicki. 263. Langerowa Julia z Klemensiewiczów-działaczka filantropijna. 264. Lasko Marcin - insp. c.k. 265. Lassler Stanisław od 1942 r. w AK. 266. Lembas Franciszek -nauczyciel, ppor. AK. 267. Lenartowicz Teofil-poeta, rzeźbiarz, etnograf. 268. Leo Juliusz Franciszek - ekonomista, prawnik, polityk galicyjski. 269. Lewiński Piotr-dr inż., harcerz, AK. 270. Lichoń Julian -ppor. WP. zamordowany w Katyniu. 271. Lidwin Józef -mjr. WP, zamordowany w Charkowie. 272. Lill von Lillienbach Józef -administrator saliny wielickiej. 273. Lill von Lillienbach Karol -geolog, paleontolog. 274. Lipowski Fryderyk - baron, c.k. major. 275. Litwiński Jan -drukarz, nakładca. 276. Loch Mieczysław - por. AK, NIE, WiN. 277. Lorys Jan Józef - of. WP. 278. Lorys Kazimierz -podch AK.

Ł. 279. Łempicki Junosza Seweryn -powstaniec styczniowy. 280. Łopacińska Zofia - bibliotekarka. 281. Łukomski Michał Ignacy -kpt. WP, zamordowany w Charkowie.

M. 282. Machowicz Edward -mgr farmacji, urzędnik. 283. Machowicz Bolesław Franciszek - legionista WP. 284. Machowicz Zbigniew Aleksander, legionista. 285. Machowicz Jadwiga - właścicielka zakładu fotograficznego. 286. Malinowski Karol -powstaniec styczniowy, więzień polityczny. 287. Matuszyński Narcyz- kapit. Floty Pińskiej zamordowany w Katyniu. 288. Manente Mikołaj -wójt wielicki. 289. Marcinek Jan -rolnik, pisarz ludowy, etnograf. 290. markowski Ignacy - inż. górnik, dyrektor kopalni soli. 291. Martkowski Józef. -górnik, rzeźbiarz. 292. Markowski Julian -mjr. służby stałej AK. 293. Markowski Tomasz-górnik, rzeźbiarz. 294. Marszewski Jerzy -ppor W.P. pilot AK, 295. Masior Maria - więźniarka Auschwitz. 296. Matejko Stefan Witold -malarz, 297. Mazur Robert - por. AK. 298. Mazurek

Józef ks. budowniczy kościoła, 299. Mąkowski Jakub - prezes sadu Apelacyjnego. 300. Mehoffer Józef - malarz, grafik. 301. Mialovich Karol - absolwent Akademii Górniczej. 302. Miczyński Franciszek Bruno-właściciel apteki salinarnej. 303. Miczyński Zygmunt Napoleon- burmistrz wielicki. 304. Migdał Władysław - w podziemiu z NSZ „Żandarmeria”. 305. Mika Józef -zóżnierz podziemia. 306. Mistat Andrzej ksiądz kanonik. 307. Mistat Stefan ppor. piechoty WP. 308. Miszke Sylwery - st. radca górniczy. 309. Miziniak Wenanty Walenty -zakonnik franciszkański. 310. Młynek Ludwik -pedagog, działacz oświatowy, etnograf. 311. Morsztyn Jerzy-dzierżawca żup krakowskich. 312. Malinowski Zdzisław - lekarz, por WP. 313. Mróz Franciszek - sierżant AK. 314. Muniak Stefan ksiądz kanonik.

N. 315. Najder Antoni - burmistrz Wieliczki. 316. Niechwiej Franciszek -ost.PP. zamordowany w Miednoje. 317. Niedzielski Larysz Jan - ziemianin. 318. Niechwiej Andrzej - st. post PP zamordowany w Ostaszkwie.319. Niedzielski Larysz Kajetan - ziemianin. 320. Niesłuchowski Michał-urzędnik, ppor WP, zamordowany w Charkowie. 321. Niewiadomski Stanisław-dyrektor wielickiej szkoły górniczej. 322. Nigrin Karol-wykładowca w szkole górniczej w Wieliczce. 323. Nigrin Mieczysław Augustyn -szytygar kasjer w c. k urzędnik sprzedaży soli. 324. Nowak Franciszek-urzędnik , kpt. piechoty zamordowany w Charkowie. 325. Nowak Piotr -sierż/ppor. cichociemny. 326. Nowotny Bogumił -oficer polskiej i austro-węgierskiej marynarki wojennej.

O. 327. Odrzywolski Sławomir -architekt, konserwator. W Wieliczce nadzorował przebudowę fasady zachodniej kościoła pw. św. Klemensa. 328. Okulski Edward Karol, nadkomisarz Straży Granicznej, legionista. 329. Olesiński Ferdynand -artysta-malarz. 330. Oskard Ignacy, ks. wikary w Niepołomicach oraz w parafii św. Klemensa w Wieliczce, powstaniec styczniowy. 331. Osuchowski Stanisław - ks. proboszcz, dziekan wielicki.

P. 332.Pająk Kazimierz -pedagog, nauczyciel łaciny w Gimnazjum św. Anny (Nowodworek) , i w Wieliczce w gimnazjum uczył łaciny i niemieckiego. 333. Palan Zygmunt - dr praw. adwokat. 334. Paluch Zygmunt -mjr. WP w wojnie polsko-bolszewickiej, zamordowany w Katyniu. 335. Pelc Tadeusz -mgr farmacji. 336. Perisch Leopold, ks. proboszcz kościoła św. Klemensa. 337. Piątkowski Marian- żołnierz AK.338. Piechówka Józef -prac PKP, ppor. WP, zamordowany w Charkowie. 339. Fiestrak Feliks - inż. górniczy, nauczyciel. 340. Piotrowski Jan -absolwent c.k. Szkoły Górniczej w Wieliczce, skarbnik, w-ce prezes Towarzystwa Śpiewaczego „Lutnia”.341. Podoska Emilia -siostra zakonna norbertanka, Sługa Boża. 342. Podoski Jakub Józef h. Junosza. 343.Pogorzelski Wiktor - pedagog, nauczyciel, dyrektor Państwowej Szkoły Realnej w Wieliczce.344. Poniewierski Franciszek -legionista. 345. Popiołek Teodor - dyr. prywatnego młyna solnego, społecznik. 346. Prowana Prosper - żupnik wielicki. 347. Qurini Adela Maria -bibliotekarka, współtwórczyni utworzenia Miejskiej

R. 348. Rembacz Marcin - powstaniec styczniowy, nauczyciel. 349. Rospond Jan Maciej -dr praw, adwokat.350. Russocki Wacław Piotr Marian - -hrabia herbu Zadora. 351. Russegger Józef - inżynier górniczy, geolog, zarządca kopalni wielickiej. 352 Rydz Aniela - nauczycielka. 353. Rydz Śmigły Edward -gen. broni marszałek Polski, honorowy Obywatel Miasta Wieliczki.

S. 354. Sapiński Teodor Ignacy - właściciel sklepu, wiceburmistrz. 355. Schnur Chaim - właściciel fabryki wyrobów papierniczych. 356. Schnur Szymon - właściciel sklepu. 357. Senderek Jan - pułkownik lotnictwa WP, legionista. 359. Seykota Maciej -urzędnik salinarny, rysownik. 359. Siedlecki Grzymała Adolf -framaceuta. 360. Siedmiogrodzki Rawicz Adam - prawnik w Wieliczce, komornik graniczny. 361. Siegl Jan - żołnierz AK okręgu stryjskiego, wieloletni pedagog. 362. Sitko Józef - żołnierz AK, zginął w Auschwitz. 363. Siwek Władysław - artysta malarz. 364. Skalski Walenty -rajca miejski, sztygar podwójca wielicki. 365. Skibiński Marian Roman -insp. P. Państwowej, mjr WP. zamordowany w Kalininie. 366. Skoczowski Ludwik - mjr WP, legionista. 367. Skoczylas Stanisław - inż. górniczy, prof. Akademii Górniczej w Krakowie. 368.Skoczylas Władysław -malarz, grafik, pedagog. 3689. Skorupka Leon - st. poster. PP. zamordowany w Kalininie (Twer). 370. Słowik Jan - inż., górnik, sztygar. 371. Sobel Cirila - właścicielka sklepu spożywczo-warzywnego. 372. Socyn Faust - włoski myśliciel religijny (bracia polscy). 379. Soja Jan -kompozytor, skrzypek. 374. Solewski Henryk Marian - lekarz, por WP zamordowany w Katyniu. 375. Solewska Irena-nauczycielka. 376. Lewinski Aleksander - mgr inż. 377. Solski Ludwik-aktor, reżyser, dyrektor Teatru. 378. Sosin Józef, ksiądz, działacz społeczny i narodowy na Orawie, zginął w Dachau.379. Stachiewicz Piotr -artysta-malarz, obrazy dla żupy solnej. 380. Stachowia Michał - artysta, malarz. 381. Stachowia Teodor -adiunkt sądowy.382. Stachurski Henryk - lekarz, oficer WP, zamordowany w Katyniu. 383. Stamm Edward -prof. matematyk, filozof, nauczyciel od 1935-1939 w Prywatnym Gimnazjum Żeńskim w Wieliczce. 384. Staszewska Helena, siostra zakonna, pracowała w Sierczy. 385. Staszic Stanisław -duchowny katolicki zwiedzał kopalnię wielicką. Jedna z komór nosi jego imię. 386. Steg Piotr-wójt Gminy Lednica Niemiecka.387.Stehlik Edward-rzeźbiarz, kamieniarz, 388. Stępniewski Kazimierz, sztygar, muzyk. 389. Stokłosa Antonina-nauczycielka. 390. Stopa Roman - profesor, językoznawca, 391. Stroka Roman - dr medycyny. 391, Stryzowska Zofia-nauczycielka, tajne nauczanie. 393. Surówka Brzegowski Francisze - pedagog, polonista, poeta. 394. Surówka Ludwika Maria - siostra benedyktynka. 295. Swiniarski Konrad Ksawery - reżyser. 396. Syska Stanisław-inżynier, przemysłowiec, 397. Szal Tadeusz Jerzy- plut. WP, w wojnie polsko-bolszewickiej, AK. 398. Szaper Antoni -nauczyciel, tajne nauczanie.11.11.1943 r. w obozie w Płaszowie zastrzelony wraz z czworgiem swoich dzieci. 399. Szarek Maciej-pisarz, poeta ludowy, samouk. 400. Szczepański Stanisław- st. ogniomistrz, żołnierz AK rozstrzelany przez Sowietów. 401. Szczerbiński Bolesław -starosta wielicki. 402. Szczurowski Zygmunt - legionista. 403. Szewczyk Franciszek, ksiądz z Czarnochowic. 404. Szewczyk Helena-siostra zakonna zamordowana przez żołnierzy sowieckich. 405, Szpunar Bolesław -legionista, zginął

w bitwie pod Łowczówkiem. 406. Szubert Awit - malarz, fotograf.407. Szymonek Franciszek, ksiądz z Karolem Wojtyła w Niegowici. 408. Ścigalski Józef - starszy cechu rzemieślniczego. 409. Ścigalski Karol -handlarz. 410. Ścigalski Michał - kpt. WP, zamordowany w Katyniu. 411. Śliwa Józef ksiądz proboszcz i dziekan wielicki.412. Śliwka Paweł -pastor ewangelicki. 413. Ślósarczyk Tadeusz -nauczyciel, artysta malarz. 414. Ślusarczyk Julian nauczyciel, AK, tajne nauczanie. 415. Świętek Jan -inspektor kol. etnograf.

T. 416. Tatara Stanisław bosman mat. AK. 417. Tetmajer Włodzimierz -malarz, grafik, poeta, prozaik. 418. Tomaszewski Henryk-inż. chemik, ppor WP. zamordowany w Katyniu. 419. Tomczykiewicz Józef -kierownik szkoły. 420. Trzewiczek Zenobia-kierownik szkoły. 421. Turchan Narcyz Jan, bł. zakonnik OFM.422. Turek Aleksander -oficer AK, 423. Turek Edward-żołnierz AK. 424. Twardosz Marian-lekarz medycyny. 425. Twardowski Stanisław-proboszcz i dziekan wielicki.

U.426. Udziela Sewery--etnograf, kolekcjoner, pedagog, legionista. 427. Uhl Konrad -dr praw, pułk WP. 428. Urasiński Zygmunt -powstaniec styczniowy, uchodźca z zaboru rosyjskiego. 429. Uryć Stanisław, artysta muzyk.

W. 430. Waclawik Michał- inż. górnik. 431. Wajda Jakub-kpt. WP.432. Waliszewski Edward-żołnierz AK, 433, Wallek-Walewski Bolesław-kompozytor, 434. Weber Piotr-inż.leśnik, ppor. artylerii WP. 435. Wiązownicka Maria-lekarz pediatra. 436. Wiązownicka-Gawęda Helena-dr chemii. 437. Wiązownicki Franciszek-mistrz piekarski.438.Widła Józef - skazany na karę śmierci. 499. Wierzynek Mikołaj-kupiec, wójt wielicki. 440. Wilk Feliks-oficer WP. 441. Windakiewicz Edward-dr hab. inż. górnik. 443. Windakiewicz Erazm - asesor wielicki. 444. Windakiewicz Erwin- nauczyciel saliny. 445. Windakiewicz Józef - dr praw.446. Winter Emanuel -notariusz. 447. Wiszowaty Andrzej - arianin, pisarz. 448. Wiśniewski Władysław - ppor. WP. 449. Witowski Maksymilian-powstaniec listopadowy.450.Włodarczyk Władysław-ppor WP, zamordowany w Kalininie (Twerze). 451. Wodzicki Jan Wawerzyniec-administrator żup wielickich. 452. Wojtaszek Roman - dr medycyny. 453. Wołek Władysław -nauczyciel, por. AK. 453. Wojciechowski Janusz-mgr inż. gornik455. Wójtowicz Władysław - kpt. WP został zamordowany przez NKWD w Starobielsku?. 456. Wymiatałek Jan -malarz, kupiec. 457. Wymiatałek Stanisław-malarz polichromii w kościołach.458. Wyrodek Antoni -górnik rzeźbiarz. 459. Wywiół Stanisław -post. PP. , zamordowany w Miednoje.

Z. 460. Zabłocki Jan -botanik, paleontolog, legionista. 461. Zadora Marian -kopacz żupy

wielickiej. 462. Zapiór Kazimierz - księgarz, legionista. 463. Zbroja Zygmunt-por.WP, zamordowany w Katyniu. 464. Zdzieńska Tekla-ziemianka. 465. Zieliński Józef -uczestnik walk w 1848 i 1863 r. 466. Zieliński Krzysztof-działacz niepodległościowy, aresztowany i osadzony w więzieniach, warunkowo zwolniony. 467. Zielonka Kazimierz-walczył jako lotnik Rafu. 468. Ziemiński Zbigniew - aktor, reżyser. 469. Zimler Józef-budowniczy w salinie wielickiej. 470. Ziółkowski Jan Leon ksiądz Kapelan WP. 471. Zieliński Marcjjan Władysław-właściciel dużego majątku „na Grodkowicach”, zabity w czasie rzezi galicyjskiej w 1846 r. 472. Zieliński Władysław - kompozytor, pianista, pedagog. 473. Żywiec Tomasz-legionista, pedagog, społecznik, publicysta. Przepisała na komputerze Jadwiga Duda, styczeń/luty 2024 r.